

Danmark bruge det, og så vil det overflødig gøre svanemærket. Jeg tror, at det er i alles interesse, at det omfatter så mange lande som muligt, men indtil videre må vi notere os, at det ikke er lykkes at få EU's mærke til at fungere.

Derfor lader vi forbrugerne i stikken, lader vi handelen i stikken, lader vi miljøet i stikken, hvis vi ikke overvejer det eneste realistiske alternativ: svanemærket. Svanemærket er et udbredt, anerkendt og offentligt godkendt miljømærke. Med svanemærket kan vi hurtigt imødekomme ønsket fra forbrugerne og de professionelle indkøbere om at få et redskab til at foretage miljøvenlige indkøb.

Inden for Svanen er man kommet langt med at udarbejde faste procedurer for karriereudvikling, behandling af ansøgninger, information, kontrolvirksomhed osv. Der er i dag udviklet kriterier for ca. 45 produktgrupper, på det danske marked findes allerede op mod 200 svanemærkede produkter, og der er i alt 1.000 produkter – altså 25 gange så mange produkter, som der findes inden for EU – som har et svanemærke eller har gjort sig fortjent til et.

Mærket har vist sig at være en succes i de andre nordiske lande, og navnlig inden for vaske- og rengøringsmidler og papirindustrien udgøres en meget stor del af markedet i dag af svanemiljømærkede produkter. På papirområdet har mærket således bidraget til, at producenterne har reduceret udledningerne af miljøbelastende stoffer ganske væsentligt.

Svanen er et dynamisk mærke, der udvikler sig i takt med ny viden og nye teknologiske muligheder. Der sikres til stadighed et højt beskyttelsesniveau gennem revision af kriterierne; det sker ca. hvert tredje år, og ved hver revision bliver det overvejet, om kravene skal skærpes, eller om der skal medtages yderligere kriterier.

Som Folketinget ved, så har regeringen undersøgt, hvilket miljøbeskyttelsesniveau det nordiske miljømærke fastlægger ved udarbejdelsen af kriterier, og om kriterierne i nogle tilfælde går direkte imod danske miljøinteresser. Og den undersøgelse, som vi altså har stået for, slår fast, at miljøbeskyttelsesniveauet ikke adskiller sig væsentligt fra det generelt høje miljøbeskyttelsesniveau, der er kendetegnende for EU's mærke. Der er dog en tendens til, at kriterierne i det nordiske miljømærke er mere kemikalieorienteret og breder sig over en større del af et produkts gang fra vugge til grav, dets livs-

cyklus, altså lige fra det bliver produceret, til det bliver bortskaffet.

Derimod er kriterierne for Svanen ikke i overensstemmelse med grundholdningen i dansk energipolitik. Man ser efter vores opfattelse alt for meget på energikilder, selv om det er et vigtigt spørgsmål, i stedet for en reduktion af det samlede energiforbrug. Der er dog allerede sat et arbejde i gang for at ændre kriterieudviklingen i relation til energiforbrug, et arbejde, som Danmark vil have gode muligheder for at påvirke positivt, såfremt vi er med i mærket; hvis vi står udenfor, har vi selvfølgelig ingen muligheder. Kontakter til danske virksomheder tyder på, at det allerede i dag reelt er meget få danske virksomheder, der ikke vil kunne få svanemærket alene på grund af den danske energiforsyningsstruktur og mærkets energikriterier.

Lad mig understrege, så det ikke kan misforstås: Miljømærkeordninger er frivillige ordninger for virksomhederne, men – og det er også derfor, mange virksomheder er interesserede – det kan blive et pejlemærke for udviklingen af renere teknologi. De virksomheder, der tilslutter sig f.eks. Svanemærket, får indsigt i og bistand til at gennemgå virksomhedens produktion set i forhold til de opstillede kriterier for miljømærkning.

Det er et generelt problem for både forbrugere og virksomheder, at der er useriøse producenter på markedet, som lovpriser deres produkter for både det ene og det andet miljøhensyn, uden at der er nogen som helst sikkerhed eller dokumentation for det. Det kan også gøre det svært for de virksomheder, som reelt er miljøvenlige og reelt ofrer noget, og der er jo masser af danske virksomheder, som har gjort det til en afgørende konkurrenceparameter, at de er helt i top, når det drejer sig om miljøkvalitet. Det kan være svært for disse miljøvenlige virksomheder at få formidlet deres positive budskab igennem, fordi der er så meget plad i denne branche.

Svanen er ikke et eksperiment, vi skal tilslutte os. Det er en gennemprøvet ordning, der giver virksomhederne en god mulighed for at markedsføre miljøhensyn og miljøvenlige produkter på en troværdig måde på samme måde, som vi eksempelvis kender det med det røde Ø-mærke, og som vi også håber vil blive tilfældet for EU's miljømærke. Med de tre mærker på markedet er der håb om, at der kan blive ryddet lidt op i mærkeskoven til glæde for forbrugerne og